

**Nacionalni centar za vanjsko
vrednovanje obrazovanja**

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPUTI

ETIKA

Ispitna knjižica 2

12

Etika

123456-99-99

Prazna Stranica

99

UPUTE

Pozorno slijedite sve upute.

Ne okrećite stranicu i ne pišite esej dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijsku naljepnicu na sve ispitne materijale koje ste dobili u omotnici.

Ispit traje 120 minuta bez prekida.

Zadatci se nalaze u dvjema ispitnim knjižicama.

U ovoj se ispitnoj knjižici od Vas očekuje da napišete esej slijedeći priloženu uputu.

Možete pisati po listu za koncept, ali obvezno prepišite na list za čistopis.

Pišite jasno i čitljivo. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Tijekom pisanja ispita dopušteno je rabiti kemijsku olovku plave ili crne boje.

Želimo Vam puno uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 12 stranica, od toga 2 prazne.

123456-99-99

Zadatak esejskoga tipa

Pozorno pročitajte navedene tekstove. Temeljem njihove usporedbe prema ponuđenim smjernicama oblikujte esej s jasnom strukturom: uvodnim dijelom (postavljanjem teze ili hipoteze), središnjim dijelom (analizom i argumentacijom) i zaključkom (sintezom).

Tekst treba sadržavati između 400 i 500 riječi. Možete rabiti list za koncept, ali ne zaboravite esej uredno prepisati na list za čistopis.

Tekst 1

“Potreba za tumačenjem vlastitog ljudskog postojanja, što je osjeća čovjek koji razmišlja, nije samo teorijska potreba. To da li se čovjek razumije kao božji stvor ili kao uznapredovali majmun, rezultirat će jasnom razlikom u njegovom držanju prema stvarnim činjenicama; čovjek će u oba slučaja, također u sebi, slušati vrlo različite zapovijedi.

(...) Postoji živo biće čije je jedno od najvažnijih svojstava da mora zauzeti stajalište prema sebi samome... To znači čovjek *mora* protumačiti svoju bit.

Prva formula izvodi čovjeka iz boga, druga iz životinje... Uočljivo je da oba stajališta imaju jednu zajedničku pretpostavku: naime da čovjek ne može biti shvaćen iz sebe samoga.

Čovjek nije samo biće koje nužno zauzima stajalište nego je na izvestan način „nedovršeno“ biće, biće stavljeno, pred sobom ili naspram drugih, pred zadaće koje su mu pukim postojanjem date, ali ne i riješene. Ako je tako, onda je „nazor o sebi“ svakako unutarnje nužan, ako naime, čovjek tek treba „od sebe nešto napraviti“ to je moguće samo s obzirom na sliku o sebi.”

Tekst 2

„... sa svim svojim moralom ljudi bi bili samo čudovišta da im priroda kao oslonac razuma nije dala milosrđe... A što su, zapravo, velikodušnost, milostivost, čovjekoljublje, ako ne milosrđe primjenjeno na slabe, grešne ili na ljudsku vrstu uopće? (...) Ono nas nagoni da bez razmišljanja priteknemo u pomoć svakome koga vidimo da pati, ono u prirodnom stanju zauzima mjesto zakona, običaja i vrline s takvim uspjehom da nitko i ne pokušava da se ogluši o njegov slatki glas... Jednom riječju u tom prirodnom osjećanju treba tražiti, više nego u tananim dokazima, uzrok zazora koje će osjećati svaki čovjek da učini zlo, čak i neovisno o načelima odgoja. Premda Sokratu i duhovima njegova kova može dolikovati da stječu vrlinu razumom, ljudske vrste već davno ne bi bilo kada bi njezino očuvanje ovisilo samo o umovanju onih koji je čine.“

01

Etika

Esej

123456-99-99

Tema eseja: **Proizlazi li moralnost čovjeka iz određenja njegove biti?**

Smjernice za pisanje eseja:

U eseju odredite i pojasnite pojmove: bit čovjeka, razum, osjećaji, moralne vrijednosti i krjepost (vrlina).

1. Određuje li autor prvoga teksta bit čovjeka? Objasnite što znači da čovjek treba „od sebe nešto napraviti“.
2. Objasnite sukob moralnoga osjećaja i razuma prema autoru drugoga teksta.
3. Iz obaju tekstova izvedite moguća antropološka određenja i etičke posljedice iz ponuđenih antropoloških uporišta.

U eseju navedite i neke od predloženih primjera.

Navedite primjer sukoba moralnoga osjećaja i neke odredbe (zakonske ili običajne).

Navedite primjer milosrdnoga čina pojedinca ili skupine.

01

Etika

List za čistopis

123456-99-99

Ovim prostorom koristi se ocjenjivač. Molimo Vas, nemojte u njega ništa upisivati.

Etika

List za čistopis

123456-99-99

Ovim prostorom koristi se ocjenjivač. Molimo Vas, nemojte u njega ništa upisivati.

03

Etika

List za čistopis

123456-99-99

Ovim prostorom koristi se ocjenjivač. Molimo Vas, nemojte u njega ništa upisivati.

Etika

List za čistopis

123456-99-99

Ovim prostorom koristi se ocjenjivač. Molimo Vas, nemojte u njega ništa upisivati.

03

Etika

List za čistopis

123456-99-99

Ovim prostorom koristi se ocjenjivač. Molimo Vas, nemojte u njega ništa upisivati.

Etika

123456-99-99

List za ocjenjivače

NCVVO
Nacionalni centar za vanjsko
vrednovanje obrazovanja**ISPIT PROBNE
DRŽAVNE MATURE**
travanj, 2009.

123457890

Učenikova identifikacijska naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPUTI!

E
T
I
OEtika
ESEJ

List za ocjenjivače

PRAZAN LIST **1.**

Pojmovi

1. 0 1 2 2. 0 1 2 3. 0 1 2 4. 0 1 2 5. 0 1 2 **2.**

Argumentacija

1. 0 1 2 3 2. 0 1 2 3 3. 0 1 2 3 **3.**Primjerenoš
primjera0 1 2 **4.**

Kompozicija

1. 0 1 2 2. 0 1 2 3. 0 1 2 **5.**Uporaba
jezika1. 0 1 2. 0 1 3. 0 1 Identifikacija
ocjenjivača

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

A B X X

E F G H

1 2 3 X

NE FOTOKOPIRATI
OBRAZAC SE ČITA OPTIČKINE PISATI PREKO
POLJA ZA ODGOVOREOznačavati ovako:

ETIO

Etika

123456-99-99

Prazna Stranica

99